

Ale för alla

Hur ska alla människor kunna vara med i samhället?

De saker som ska göra det bättre finns med i en plan.

I planen står det vad som ska göras i år, nästa år, 2013 och 2014.

Varje år ska politikerna i kommunen se till att alla som arbetar i kommunen följer planen.

Planen kallas

Ale för alla

och är skriven på lättläst svenska.

Har du svårt att läsa planen finns den att få i punktskrift, i stor stil, som ljudfil i Word och som Daisy-bok.

Ring medborgarkontoret på Ale torg i Nödinge.
Telefon 0303 – 33 00 00

Bakgrund

Planen ”Ale för alla” bygger på FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

En konvention är regler som länder kommer överens om att de ska följa.

Den här planen stämmer också överens med en annan handlingsplan som heter ”Från patient till medborgare”.

”Från patient till medborgare” gäller för hela Sverige.
Här står att en person med funktionsnedsättning ska ha lika mycket rätt att få bestämma över sitt eget liv som andra har.

Inledning

Varför gör man en plan?

Det viktiga är att personer med funktionsnedsättningar ska kunna vara med i samhället.

Det är viktigt att samma villkor gäller för alla.

Personerna som bestämmer i kommunen ska alltid tänka på att göra saker tillgängliga.
Det ska de göra redan när de planerar olika saker.

Det kan vara att bygga en skola eller göra om torget.
Det kan också handla om att skriva så att alla förstår.

Funktionsnedsättning och funktionshinder betyder olika saker

Det finns olika ord.

Idag säger vi inte handikapp eller handikappade.

Istället säger vi personer med funktionsnedsättning.

En funktionsnedsättning kan betyda att en person har svårt att gå eller svårt att se.

Eller att det är svårt att höra eller förstå.

Eller att en person inte kan äta viss mat för att han eller hon inte tål den.

Ordet funktionshinder betyder att det finns ett hinder för en person som har en funktionsnedsättning.

En person som sitter i rullstol behöver en hiss för att komma till andra våningen.

Om det inte finns någon hiss är miljön ett funktionshinder.

En synskadad person behöver få texter upplästa.

Om en text inte finns uppläst är den ett funktionshinder.

Om alla människor ska kunna vara med måste man ta bort sådana hinder.

Alla har ett ansvar

Varje år ska politikerna bestämma så att det blir bättre för alla som bor i Ale kommun.

Alla som arbetar i kommunen

har ett ansvar för att det ska bli bättre.

Det kan vara att ta bort trappor i centrum.

Det kan vara att sätta upp skyltar som är lätta att förstå.

Sedan ska alla kunna läsa vad som blev bättre på ett år.

Texten heter Ale kommuns årsredovisning.

I årsredovisningen står det om vilka funktionshinder som är borta.

Mål som tar lång tid.

En del saker tar längre tid.

Ibland kan det ta ett helt år att göra en sak färdig.

De mål som ska bli färdiga på ett år kallas för inriktningsmål i Ale kommun.

Mål som blir klara snabbt.

Andra mål blir fortare klara.

Då ska det gå att mäta vad som är gjort och när det är klart.

Det ska vara tydligt att det går framåt i arbetet att ta bort hinder i kommunen.

De målen kallas för effektmål i Ale kommun.

1. Alla ska kunna vara med i Ale

Ingen människa får bli behandlad på ett dåligt sätt.

Alla människor som har funktionsnedsättning har rätt att leva i samhället som andra.

Ale kommun vill arbeta för att alla har samma rätt.

Alla ska kunna leva oberoende och kunna komma in i hus.

Alla ska kunna åka med bil, buss eller tåg.

Alla ska kunna förstå information och få hjälp på samma villkor som andra.

Alla har rätt till ett eget privatliv.

Alla ska kunna flytta och välja var de själva vill bo.

Alla ska kunna säga och tycka vad de vill.

Därför ska information från samhället finnas på olika sätt.

Det ska finnas information på teckenspråk, på punktskrift, med stor stil, som ljudfiler eller på andra sätt.

Allt detta finns med i FN-konventionen.

Mål som tar lång tid – inriktningsmål :

- a)** Det ska finnas information som alla kan förstå, läsa eller lyssna på.
Det ska vara gratis att få denna information.
- b)** Ale kommuns webbplatser ska vara tillgängliga för alla.
- c)** Alla ska kunna vara med när det är politiska val.
Det ska vara lätt att komma in i de hus där man ska rösta.
Information om politiska val ska vara lätt att förstå.

Mål som blir klara snabbt – effektmål :

Ale kommun ska berätta om hur personer med funktionsnedsättning har det.

Alla som arbetar i kommunen ska gå en kurs.

På kursen får de lära sig hur de behandlar personer med funktionsnedsättning på ett bra sätt.

2. Framtiden i Ale

Ale kommun vill ta bort fördomar som finns om personer med funktionsnedsättning.

Därför är det viktigt att fler får veta mer om hur personer med funktionsnedsättning lever i sin vardag.

Mål som tar lång tid – inriktningsmål :

- d)** Alla som bor och alla som jobbar i Ale kommun ska få lära sig om personer med funktionsnedsättning. Detta ansvarar nämnderna för. När alla vet mer om detta blir jämlikheten och delaktigheten bättre. Det betyder att alla människor är lika mycket värda och att alla kan få vara med.

- e)** Skolorna i Ale kommun ska lära eleverna om personer med funktionsnedsättning.

Mål som blir klara snabbt – effektmål :

Alla som jobbar i kommunen ska gå en kurs om hur de ska bemöta personer med funktionsnedsättning.

Ale kommun ska berätta om hur personer med funktionsnedsättning har det.

3. Bo i Ale

Alla ska kunna komma in i skolor, vårdcentraler och andra hus.
Alla ska kunna åka med i en bil.
Vägarna ska gå att åka på för alla.

Information och hjälp ska vara till för alla.

Hus som alla människor ska kunna vara i ska ha lättläst information och information på punktskrift.

Personer med funktionsnedsättning ska få välja var de vill bo.
De ska också få välja vem de vill bo tillsammans med.
De ska inte behöva bo i särskilda bostäder.

I FN-konventionen står det att:
Alla ska få leva ett eget liv.
Alla ska kunna vara med i samhället.
Alla ska kunna röra sig som de vill och när de vill göra det.
Hjälpmiddel, stöd och hjälp får inte kosta för mycket.

Mål som tar lång tid – inriktningsmål :

- f)** Ale kommun ska bygga hus och vägar som kan användas av personer med funktionsnedsättning.
- g)** Ale kommun ska bygga om alla hus som alla människor ska kunna komma in i. Det finns regler för detta.
- h)** Ale kommun ska se till att alla kan komma in i nya hus.
- i)** Alla ska kunna åka med bussar och tåg. Ale kommun ska arbeta för att trafik med bussar och tåg ska passa bättre för personer med funktionsnedsättning.
- j)** Alla som har rätt att åka färdtjänst ska kunna göra det på lika villkor i det område som Västtrafik ansvarar för.

Mål som blir klara snabbt – effektmål :

Det ska finnas tillgängliga möteslokaler med hörslinga.
De ska finnas i varje tätort i kommunen.

De hus som alla ska kunna komma in i ska finnas på något som heter Tillgänglighetsdatabasen. Den finns på Internet och där står det om det finns trappor, handikapptoiletter eller ledstråk.
Alla saker som är bra att veta ska vara med i databasen.

I de hus som alla ska kunna komma in i ska det gå att komma in även på vintern.

Minst en gång om året ska de personer som jobbar med att planera i Ale kommun få goda råd.

Det ska de få av personer som vet mycket om funktionshinder.
I Rådet för funktionshinderfrågor finns det duktiga personer.
De som planerar i kommunen ska prata med Rådet.

Varje år ska kommunen kontrollera
platser som alla ska kunna komma till.
Sådana platser kan vara torg, olika hus,
busshållplatser och återvinningsstationer.

När kommunen planerar att bygga något
ska det bli tillgängligt.

3. Arbeta i Ale

Alla har rätt att få ett arbete även om man har svårt att till exempel se, höra eller röra sig.

Alla ska få en så bra lön att det går att klara sig på pengarna.

Alla ska kunna arbeta på arbetsplatser där andra arbetar.
Det ska inte finnas några hinder på arbetsplatserna.

Mål som tar lång tid – inriktningsmål :

- k)** Ale kommun ska vara bra på att ge jobb åt personer med funktionsnedsättningar.
- l)** Jobben ska vara vanliga arbeten, som till exempel på kontor, på skolor eller i vården.
- m)** Ale kommun ska hitta nya jobb tillsammans med de som äger företag i kommunen.

Mål som blir klara snabbt – effektmål :

Kommunen ska hitta jobb som personer med funktionsnedsättning kan klara av.
Det kan vara arbeten som man kan klara av själv eller arbeten där man får hjälp av någon.

Innan en person får jobb i kommunen ska cheferna först prova om en eller flera personer med funktionsnedsättning kan ta det jobbet.

Några av sommarjobben ska ungdomar med funktionsnedsättning få.

5. Att lära i Ale

Alla har rätt att få lära sig saker, att få en utbildning.
Det ska finnas utbildningar för barn och vuxna.

Det ska finnas stöd för personer med funktionsnedsättning.
De ska få hjälp för att kunna gå på samma utbildning som andra.

De ska få hjälp för att lära sig sådant som gör att de kan vara med i samhället.

Mål som tar lång tid – inriktningsmål :

- n)** Ale kommun ska se till att skolan fungerar för alla elever.
Det gäller både hur husen är byggda och hur lärarna undervisar.
- o)** På biblioteken ska det finnas information som alla kan läsa, lyssna på och förstå, till exempel talböcker.

Mål som blir snabbt klara – effektmål:

Alla förskolor, skolor och fritidshem i Ale kommun ska vara utan hinder så att alla kan komma in och vara där.

Biblioteken ska ha:

Ljudböcker

Böcker med stor stil

Böcker på lättläst svenska

Böcker på punktskrift

Böcker där man känner på bilderna med fingrarna, taktila böcker.

Datorerna i skolorna och på biblioteken ska ha talsyntes.

Talsyntesen läser upp texten som står på dataskärmen.

6. Att leva i Ale

Ale kommun vill att alla människor ska ha ett bra liv. Alla som bor i Ale kommun ska trivas och må bra.

Ale kommun följer FN-konventionen för att bli en bra kommun för personer med funktionsnedsättning.

Mål som tar lång tid – inriktningsmål :

p) Ale kommun ska medverka till att personer med funktionsnedsättning får bo bra och leva på ett gott sätt.

q) Ale kommun ska ge information på ett bra sätt.
Denna information ska hjälpa personer med funktionsnedsättning att få stöd och hjälp.

r) De som jobbar i Ale kommun ska veta mer om våld mellan människor som står varandra nära.

Mål som blir klara snabbt – effektmål :

Nämnderna i Ale kommun ska berätta för alla som bor i kommunen vilken rätt man har att få stöd och hjälp.

Alla som jobbar i Ale kommun med personer som har funktionsnedsättningar ska få gå kurser.
Kurserna ska lära ut hur svårt det är att ha en funktionsnedsättning.
Kurserna ska också lära ut om våld i till exempel familjer.

7. Att skapa i Ale

Personer med funktionsnedsättning har rätt att få hjälp hemma och stöd för att kunna vara med i samhället.

Sådan hjälp som är till för alla ska vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

Platser som är till för alla ska också vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Det ska vara möjligt att få stöd och hjälp i hus som är till för alla.
Det kan vara till exempel ledsagare eller tolkar.

Alla som hjälper personer med funktionsnedsättning ska lära sig om tillgänglighet.

Personer med funktionsnedsättning har samma rätt som andra

att ta del av film, teater och musik.

Kultur, fritid och idrott ska vara tillgängliga.

Platser som teatrar, museer, biografier, bibliotek och turistbyråer ska vara tillgängliga.

Personer med funktionsnedsättning ska också själva kunna vara med i kulturlivet, till exempel spela teater eller måla.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna vara med i sporter som passar. Det ska finnas tillgängliga idrottsplatser.

Det ska också finnas tillgängliga platser för personer som är på semester och har funktionsnedsättning.

De personer som arbetar med turister, fritid och idrott ska kunna ge bra information och stöd.

Mål som tar lång tid – inriktningsmål :

s) Alla ska kunna vara med i kulturlivet.

t) Alla lekplatser ska vara utan hinder och kunna användas av alla.

u) Det som Ale kommun ordnar på fritiden ska så mycket som möjligt vara utan hinder så att alla kan vara med.

Mål som blir klara snabbt - effektmål:

Ale kommun ska ha minst en lekplats på varje ort, till exempel Nödinge, Bohus, Surte och andra platser.

På lekplatsen ska det finnas lekredskap som alla kan använda.

Det som Ale kommun ordnar med på fritiden ska finnas i Tillgänglighetsdatabasen.